

Kendelse af 8. september 1994. 94-8.356.

Forsikringstager var ikke klageberettiget med hensyn til Finanstilsynets godkendelse af en overdragelse af en livsforsikringsbestand.

Lov om forsikringsvirksomhed § 157, § 240 c, stk. 6, og § 247 a, stk. 1.

(Merete Cordes, Holger Dock og Ebbe Christensen)

K har den 2. februar 1994 klaget over, at Finanstilsynet i skrivelse af 5. januar 1994 (j.nr. 6666-0030) meddelte, at tilsynet uanset klagerens indsigelser havde tilladt overdragelse af en livsforsikringsbestand.

Sagens omstændigheder:

Forsikringsaktieselskabet A Liv A/S har ansøgt Finanstilsynet om tilladelse til at overdrage samtlige livrenter uden ret til bonus, tegnet før den 1. maj 1982, fra A Liv A/S til et nystiftet, helejet datterselskab A Liv III A/S. Overdragelsen er beskrevet i en redegørelse fra Finanstilsynet i henhold til lov om forsikringsvirksomhed § 157 af 19. august 1993 og i en skrivelse fra forsikringsselskabet til forsikringstagerne af 20. s.m. I skrivelsen fra selskabet anføres, at der ved overførelsen opnås mulighed for at investere mere hensigtsmæssigt og derved spare en del af realrenteafgiften. Indsigelsesfristen efter lovens § 157, stk. 3, var fastsat til den 24. november 1993.

Såvel klageren som dennes hustru har tegnet livrenter, der er omfattet af overdragelsen. I en skrivelse til Finanstilsynet af 22. november 1993 protesterede klageren mod overdragelsen og henviste bl.a. til, at selskabets aktuar havde oplyst, at selskabet ved opgørelsen af de forsikringstekniske reserver i forbindelse med overdragelsen havde anvendt en grundlagsrente på 6,7 %, mens de forsikrings-tekniske reserver i A Liv A/S er opgjort på basis af en grundlagsrente på 4,5 %.

Af Finanstilsynets svar til klageren af 3. december 1993 fremgår bl.a., at klagerens henvendelse vil indgå i tilsynets beslutningsgrundlag. Klageren fremkom den 9. december 1993 med yderligere bemærkninger og anmodede tilsynet om forskellige oplysninger. I skrivelse af 5. januar 1994 meddelte Finanstilsynet klageren, at tilsynet havde bedømt, at overdragelsen er forsvarlig over for forsikringstagerne, og at man den 21. december 1993 havde tilladt overdragelsen. I skrivelsen henviste tilsynet til, at bedømmelsen er sket "bl.a. på grundlag af driftsbudgetter, herunder at de forsikringsmæssige hensættelser forudsættes afsat på et 4,5 % grundlag efter 2004, samt krav til de overdragne obligationers løbetid og afkast samt egenkapitalens størrelse". Finanstilsynet tog endvidere i skrivelsen stilling til et spørgsmål om aktindsigt.

I klageskrivelsen til Erhvervsankenævnet af 2. februar 1994 har revisor K klaget over "Finanstilsynets tilladelse til, at A Liv A/S har overført livrenter uden ret til bonus til et nystiftet selskab, A Liv III A/S, idet jeg anser de overførte værdier utilstrækkelige til

dækning af de fremtidige forpligtelser." Klageren gør gældende, at der er overført ca. 2.300 - 2.400 mio. kr. for lidt til det nystiftede selskab, og redegør i skrivelsen for de beregninger, der har ført ham til dette resultat. Klageren henstiller, "at der enten overføres yderligere værdier til A Liv III A/S i størrelsesordenen 2.300 - 2.400 mill. kr. eller også, at A Liv A/S afgiver garanti for, at A Liv III A/S kan opfylde sine fremtidige forpligtelser."

Vedrørende spørgsmålet om klageberettigelse har klageren i supplerende indlæg af 10. marts og 13. juni 1994 anført, at han er klageberettiget efter lov om forsik-ringsvirksomhed § 247 a. Der er efter klagerens opfattelse en tilsyneladende uforståelig modsigelse mellem denne bestemmelse og lovens § 240 c, stk. 6, som Finanstilsynet henviser til. Klageren tilføjer i skrivelsen af 10. marts 1994:

"Såfremt Erhvervsankenævnet afgør (afviser) min klage ud fra lovens § 240 c, stk. 6, vil det i praksis sige, at Finanstilsynet fungerer som en "kongernes konge", og at Finanstilsynets afgørelser er inappellable. Dette kan ikke være rigtigt! "

Finanstilsynet har i en redegørelse for sagen af 25. april 1994 bl.a. anført:

"Lov om forsikringsvirksomhed indeholder i §§ 157 og 158 detaljerede regler om den fremgangsmåde, der skal følges, når et livsforsikringsselskab ønsker at overdrage livsforsikringsbestand til et andet livsforsikringsselskab.

Det er herunder bestemt, at overdragelsen kræver tilladelse fra Finanstilsynet, der skal bedømme, om overdragelsen er forsvarlig over for forsikringstagerne. De berørte forsikringstagere kan inden for en vis frist fremsætte indsigelse over for Finanstilsynet, og tilsynets beslutning om, hvorvidt overdragelsen skal tillades, skal træffes under hensyntagen til de fremsatte indsigelser. Derimod kræver overdragelsen ikke samtykke fra de enkelte forsikringstagere, og disse kan ikke modsætte sig at overdragelsen sker, ligesom overdragelsen ikke giver forsikringstagerne ret til at opsige forsikringen. Der er således i lovgivningen foretaget en afvejning af på den ene side selskabets interesse i at kunne overdrage en forsikringsbestand uden samtykke fra forsikringstagerne og på den anden side forsikringstagernes interesse i eventuelt at modsætte sig dette.

Det er således efter bestemmelserne alene Finanstilsynet, som skal kontrollere, at forsikringstagernes interesser ved overdragelsen er tilstrækkeligt tilgodeset og ikke den enkelte forsikringstager."

Vedrørende spørgsmålet om klageberettigelse udtaler tilsynet:

"..., at adgangen til rekurs sker på grundlag af en klageberettigelse. Medmindre loven udtømmende angiver de klageberettigede, er det almindeligvis forvaltningslovens partsbegreb, som er afgørende for, om en person er klageberettiget. I lov om forsikringsvirksomhed er der imidlertid foretaget en præcisering af forvaltningslovens partsbegreb, således at det alene er det forsikringsselskab, hvis forhold undersøges, der anses som part. Partsbegrebet som defineret i lov om forsikringsvirksomhed finder derfor også anvendelse ved afgørelsen af, hvem der kan anses for klageberettiget i medfør af lovens § 247 a. Tilsynets afslag på at anse en klager som part efter lov om forsikringsvirksomhed kan imidlertid indbringes for ankenævnet, jf. tilsynets klagevejledning af skrivelse af 5. januar 1994.

Tilsynet ser således ikke noget modsætningsforhold mellem § 247 a og § 240 c, stk. 6, i lov om forsikringsvirksomhed."

Erhvervsankenævnet har i en skrivelse til klageren af 11. februar 1994 i forbindelse med gebyropkrævning anført:

"Det bemærkes, at klagen foreløbig er antaget til behandling i ankenævnet, således at spørgsmålet om, hvorvidt De er part i Finanstilsynets sag om overdragelse af livsforsikringsbestanden, og dermed spørgsmålet om De er klageberettiget, overlades til afgørelse i det ankenævn, der til sin tid nedsættes."

Ankenævnet udtaler:

Som sagen foreligger for ankenævnet er den en klage over, at Finanstilsynet efter lov om forsikringsvirksomhed § 157 tillod den omhandlede overdragelse af en livsforsikringsbestand. Efter samme lovs § 247 a, stk. 1, kan afgørelser truffet af bl.a. Finanstilsynet i henhold til loven indbringes for Erhvervsankenævnet. Det følger imidlertid af de almindelige forvaltningsretlige regler, at det er en forudsætning for nævnets behandling af en klage, at klagen indgives af en, der er klageberettiget. I overensstemmelse hermed bestemmer bekendtgørelsen om Industriministeriets Erhvervsankenævn (bekendtgørelse nr. 885 af 30. oktober 1992) i § 8, at nævnet kan afvise klager, der indgives af en, som ikke er klageberettiget.

Efter de forvaltningsretlige regler er det normalt kun den, der er part i en sag, som er berettiget til at påklage afgørelsen i sagen til en administrativ klageinstans. Klageren er ikke part i Finanstilsynets sag om godkendelse af den omhandlede overdragelse. Lov om forsikringsvirksomhed § 240 c, stk. 6, præciserer, at kun vedkommende forsikringsselskab er part i en sådan sag. Finanstilsynets godkendelse af overdragelsen indeholder en afgørelse i forhold til forsikringsselskabet. Godkendelsen kan derimod ikke betragtes som en

afgørelse i forhold til de enkelte forsikringstagere, som disse kan indbringe for Erhvervsankenævnet.

Det forhold, at de enkelte forsikringstagere kan fremkomme med indsigelser efter § 157, og at klageren har fremsat en sådan indsigelse, medfører ikke, at klageren bliver part i sagen, jf. den foran omtalte bestemmelse i § 240 c, stk. 6. Efter den retsstilling og de beføjelser, som § 157 giver forsikringstagerne, medfører indsigelsesadgangen eller den fremsatte indsigelse heller ikke, at klageren kan anses for at være klageberettiget uden at være part. Ankenævnet finder heller ikke, at der iøvrigt er noget grundlag for at anse klageren for klageberettiget. Da klageren således ikke er berettiget til at påklage den afgørelse, som klagen vedrører, må klagen afvises.

Ankenævnet afviser herefter den indgivne klage fra behandling i nævnet.

Det tilføjes, at spørgsmål vedrørende Finanstilsynets virksomhed, som ikke er omfattet af ankenævnets kompetence, efter ankenævnets opfattelse kan rejses over for Industri- og Samordningsministeriet, der eventuelt vil kunne tage spørgsmålene op til behandling på et almindeligt grundlag i medfør af det tilsyn, som ministeriet fører med Finanstilsynet.